

คำนำ

ความมั่นคงทางทะเลนับเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงอยู่อย่างมีเสถียรภาพ ปลอดภัย และความผาสุกสมบูรณ์ ของประชาชน และประเทศชาติทั้งในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต เนื่องจาก ทะเลเป็นแหล่งที่มาของผลประโยชน์ที่สำคัญ อันนำมาซึ่งความเจริญและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ของประเทศ ทั้งในด้านการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ การคมนาคมขนส่ง อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ดังนั้นการแสวงประโยชน์จากทะเลจึงเป็นสิ่งที่หลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศ ที่พึ่งพาทะเล (Maritime Nations) ต่างให้ความสำคัญ เพราะตระหนักถึงมูลค่าอันมหาศาล ของผลประโยชน์จากทะเลที่จะช่วยส่งเสริมความมั่งคั่งให้กับประเทศ นอกจากนี้ทะเลยังมีคุณค่า เชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือเป็นแนวปราการในการป้องกันภัยจากการถูกรุกราน แต่เนื่องจาก สถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกมีการเคลื่อนไหวอย่างเป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา และเกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสถานะความมั่นคงทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสถานะความมั่นคงทางทะเล

ในทศวรรษหน้า งานด้านความมั่นคงทางทะเลจะมีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ตามวิวัฒนาการของเทคโนโลยี และการพัฒนาของสังคมมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งได้แผ่ขยายไปเกือบทุกกิจกรรมของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม หรืออื่นๆ การกิจด้านความมั่นคงทางทะเลจึงนับเป็นสิ่งท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญ

ผู้เรียบเรียงเป็นนายทหารเรือได้มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านความมั่นคง ทางทะเลทั้งในระดับผู้ปฏิบัติ ระดับอำนวยการ และในระดับนโยบาย รวมทั้งได้ทำการศึกษาปัญหา ด้านความมั่นคงทางทะเลที่มีผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยได้ร่วมทำงาน พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้แทนจากหน่วยงานด้านความมั่นคงทางทะเล หน่วยงานพลเรือน ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับทะเล จึงได้เข้าถึงสภาพปัญหา ภัยคุกคาม และข้อจำกัดในการรักษาความมั่นคง และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังได้ตระหนักถึงปัญหาเชิงนโยบายของรัฐบาล ที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญของทะเล การแสวงประโยชน์จากทะเล ตลอดจนการไม่รู้หรือละเลยที่จะเสริมสร้างสมุททานุภาพ และการให้ ความสำคัญของภารกิจด้านความมั่นคงทางทะเล ที่ถือเป็นหัวใจหลักในการปกป้องและรักษา ผลประโยชน์ทางทะเลของประเทศ เพื่อให้ทะเลของประเทศมีความมั่นคง เกิดความมั่งคั่ง และมีใช้ อย่างยั่งยืน

การเรียบเรียงเอกสารวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ ก็ด้วยประสบการณ์ที่ กองทัพเรือ ได้สั่งสมให้แก่ผู้เรียบเรียงตลอดช่วงเวลาของการรับราชการ และความร่วมมือร่วมใจของเพื่อนร่วมงาน จาก ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทหารเรือ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะอนุกรรมการจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นาวาเอก อภิชัย สมพลกรัง ที่ได้กรุณา สนับสนุนข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ ผู้เรียบเรียงขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อนึ่งหากเอกสารฉบับนี้มีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจรวบรวมค้นคว้าในประเด็นทางวิชาการ ที่เกี่ยวกับ **การรักษาความมั่นคง และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล** ผู้เรียบเรียงขออุทิศส่วนที่เป็นข้อดี เหล่านี้ให้แก่ โรงเรียนนายเรือ สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง และกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ที่ได้ให้การศึกษาดังแต่ระดับความรู้พื้นฐานของวิชาชีพทหารเรือ ระดับยุทธวิธี จนถึงระดับยุทธศาสตร์ อันเป็น พื้นฐานสำคัญที่นำมาใช้ในการเรียบเรียงเอกสารวิจัยเล่มนี้ แต่หากมีข้อบกพร่องในการเรียบเรียง ไม่ว่าในเรื่องใดก็ตาม ผู้เรียบเรียงต้องขอน้อมรับข้อบกพร่องดังกล่าวไว้แต่เพียงผู้เดียว พร้อมกันนี้ ขอน้อมรับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือคำติชมจากผู้สนใจทุกท่านด้วยความเคารพ

พลเรือตรี

(จุมพล ลุมพิกานนท์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร ปรอ.รุ่นที่ ๒๔

ผู้วิจัย